

Abstrakt

Disertační práce se koncentruje na oblast hypotetických Máchových literárních zápisníků, jež se opírají o Máchovy autografy považované za fragment většího celku, cizí fragmentární opisy, odkazy vyskytující se v Máchových autografech a cizí svědectví. Ve čtyřech relativně autonomních kapitolách prověřuje platnost hypotéz zakládajících tyto zápisníky s cílem zpřesnit nejbližší kontext Máchova *Zápisníku* a jeho pozici v souboru máchovských pramenů. První kapitola se věnuje autografu označovanému dříve jako *Náčrt Máje*, který je dnes pokládán za fragment *Malého sešitu*, na nějž odkazuje Máchův *Zápisník*. Z jiné perspektivy nahlíží na příbuzný problém druhá kapitola, zabývající se centrálně tzv. *Villaniovským sešitem*, Máchovým autografem údajně zničeným kolem roku 1945. Následující dvě kapitoly se přesouvají do oblasti máchovských opisů, jež mohly být pořízeny z Máchových nedochovaných zápisníků. Jeden jejich segment je znám jako *Sabinovy citáty „z Máchových poznámenání“* a je převážně obsažen ve třech rukopisech fixujících tzv. *Dodatky k Sabinovu Úvodu povahopisnému*; druhý je součástí opisu nadepsaného jako *Výtah ze všelikých výpisků a zaznamenání básníka K. H. Máchy*, který pořídil Máchův přítel Eduard Hindl.

Ve výsledku disertační práce vylučuje existenci *Villaniovského sešitu* a zpochybňuje pozici *Náčrtu Máje* jako fragmentu většího fyzického celku a charakter *Malého sešitu* jako zápisníku literární povahy. Dále odmítá Sabinovo autorství *Dodatků k Úvodu povahopisnému*, čímž je narušen dosavadní status tzv. *Sabinových citátů „z Máchových poznámenání“* jako Máchových autorských či Máchou zapsaných textů. Obdobně je z pozice materiálu reprodukcí obsah Máchových rukopisů odsunuta i druhá část Hindlova opisu *Výtah ze všelikých výpisků a zaznamenání básníka K. H. Máchy*. Tato dílčí zjištění pak vedou k modifikaci kontextu Máchova *Zápisníku* v tom smyslu, že v rozporu se stávajícím pojetím nelze oprávněně předpokládat žádný další Máchův literární zápisník, jenž vznikl časově paralelně k *Zápisníku*. Dané závěry mají rovněž konkrétní dopad do ediční praxe a významně redefinují strukturu té části Máchových spisů, která je tradičně označována jako *Literární zápisníky*.